

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI POLITEKNIK I TIRANËS
FAKULTETI I INXHINIERISË MATEMATIKE DHE INXHINIERISË FIZIKE
DEPARTAMENTI I INXHINIERISË MATEMATIKE

RREGULLORE MËSIMORE
e
PROGRAMIT TË STUDIMIT TË CIKLIT TË DYTË

MASTER PROFESIONAL
NË
INXHINIERI MATEMATIKE, PROFILI AKTUARISTIKË

TIRANË, 2020

K R E U I

INFORMACION MBI PROGRAMIN E STUDIMIT

Neni 1 Objekti, baza ligjore

1. Rregullorja e Programit të Studimit të Ciklit të Dytë, “*Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë*”, përcakton kriteret dhe procedurat e FIMIF për zhvillimin dhe menaxhimin e programit të studimit dhe të procesit mësimor në ciklin e dytë.
2. Hartimi dhe miratimi i Rregullores Programit të Studimit të Ciklit të Dytë, “*Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë*”, mbështetet në Ligjin Nr. 80/2015, datë 05.10.2015, “Për arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë”, në Statutin e Universitetit Politeknik të Tiranës (UPT) si dhe në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT.

Neni 2 Të dhëna të përgjithshme

1. Të dhënat e përgjithshme për Programit të Studimit të Ciklit të Dytë, “*Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë*” paraqiten në Tabelën 1

Tabelën 1. Të dhëna të përgjithshme të Programit të Studimit

Emërtimi i programit të studimit:	Inxhinieri Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë
Cikli i studimeve:	I dytë
Lloji i programit:	Master Profesional
Totali i Krediteve (ECTS):	60 ECTS
Kohezgjatja normale ne vite	1 vit akademik
Forma e studimit:	Studime me kohë të plotë
Gjuha e studimit:	Shqip
Departamenti përgjegjës	Departamenti i Inxhinierisë Matematike
Fakulteti përgjegjës	Fakulteti i Inxhinierisë Matematike dhe Inxhinierisë Matematike
Struktura të tjera bashkëpunuese brenda	

institucionit apo në institucione të tjera të
arsimit të lartë

Institucione të huaja të arsimit të lartë

Subjekte të tjera publike apo private

AMF - Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare

Neni 3

Objektivat formuese dhe karakteristikat e programit të studimit

1. Objektivat formuese të programit të studimit:

Drejtimi “**Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë**” është një drejtim që nuk përfshihet në grupin e specializimeve tradicionale të inxhinierisë. Në hartimin e kësaj kurrikule, janë pasur parasysh nevojat e reja të tregut të punës për profesionistë.

Aktuari është eksperti që analizon pasojat financiare të riskut. Nëpërmjet matematikës, statistikës dhe teorive financiare, studion pasigurinë në ngjarjet e ardhshme. Aktuari vlerëson probabilitetin e ndodhjes së këtyre ngjarjeve dhe gjen mënyrat për të reduktuar këtë probabilitet, si dhe pasojat negative që mund të rrjedhin.

Aktuari është një nga figurat kryesore në një kompani sigurimi dhe pensionesh. Gjithashtu për kompaninë është detyrim ligjor të ketë aktuar, që në fillim të procedurave të licencimit.

Hartimi i kësaj kurrikule është bërë duke u bazuar në kurrikulat e disa universiteteve italiane, të Institutit dhe Fakultetit të Aktuarëve të Londrës, si dhe duke marrë parasysh nevojat e tregut. Aktuari që të ushtrojë profesionin në kompani sigurimesh dhe pensionesh private, duhet të pajiset me licencë. Licenca lëshohet nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, pas testimit dhe kalimit me sukses të këtij testimi. Studentët që mbarojnë këtë master mund të kryejnë testim për marrjen e licencës së aktuarit nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

2. Njohuritë dhe kompetencat e studentëve në përfundim të programit mësimor

Ky kurs është një disiplinë relativisht e re e cila në përfundim të programit të studimit e pajis inxhinierin e ardhshëm me njohuri për:

- lidhjet e ngushta të matematikës me problemet financiare;
- llojet e ndryshme të sigurimeve
- pensionet private
- teknikat e ndryshme të sigurimeve
- metodat matematikore e statistikore të llogaritjes së primit të rrezikut
- mënyrat e tarifimit
- llogaritjen e rezervave teknike dhe matematike
- mënyrat e transferimit të rrezikut
- standartet ndërkombëtare të raportimit financiar
- vlerësimin e portofoleve të sigurimit

- legjislacionin e kompanive private dhe të pensioneve, si dhe etikën profesionale

Neni 4

Veprimtaritë formuese të programit të studimit

1. Në FIMIF veprimtaritë formuese, që karakterizojnë programin e studimit, përbëhen nga komponentët mësimorë, të cilët ndahen në: mësim në auditor (leksione, seminare, ushtrime, laboratorë, forma të kontrollit të vazhdueshëm dhe seanca të praktikave profesionale, të zhvilluara në auditor), studim individual (studim, punim relacionesh, detyrash apo projektsh), përgatitje për provime, përgatitje e tezës së diplomës, veprimtari të tjera, si praktika profesionale, praktika në terren apo stazh pranë subjekteve publike ose private.
2. Veprimtaritë formuese grupohen në kategoritë e mëposhtme:
 - a) *Lëndë bazë* të programit të studimit, që përcaktojnë formimin e përgjithshëm, përgatitjen metodologjike dhe kulturën e përgjithshme;
 - b) *Lëndë karakterizuese*, që lidhen me veçoritë e programit të studimit dhe japin një formim specifik, sipas karakteristikave të tij;
 - c) *Lëndë ndërdisiplinore* dhe/ose integruese në një ose më shumë grupe disiplinash, të ngjashme dhe/ose integruese me disiplinat karakterizuese, profile të programit dhe grup-lëndë me zgjedhje;
 - d) *Lëndë plotësuese*, të fokusuara në përfitim të aftësive informatike dhe telematike, aftësive komunikuese e prezantuese, aftësive që lehtësojnë hyrjen në tregun e punës dhe në praktikat profesionale të zhvilluara pranë subjekteve publike e private, sipas marrëveshjeve të përbashkëta, të nënshkruara për këtë qëllim;
 - e) *Detyrime përmblylëse*, që lidhen me përgatitjen e tezës së diplomës.
3. Pesha që zë secila kategori e veprimtarive formuese në programin e studimit, e shprehur në përqindje të krediteve të alokuara, sipas llojit të programit, paraqitete në Tabelën 2.

Tabela 2. Lista e disiplinave mësimore dhe veprimtaritë e tjera formuese në Programin e Studimit të Ciklit të Dytë Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë

<i>Kategoria dhe tipi i komponentit mësimor</i>	<i>Fushat disiplinore apo veprimtari të tjera formuese</i>	<i>Kredite (ECTS)</i>	<i>Totali i krediteve/ Përqindja</i>
(A) - LËNDË BAZË - përgatitje metodologjike dhe kulturë e përgjithshme	Procese Rasti	4	4 ECTS / 7%
(B) LËNDË KARAKTERIZUESE– përgatitje për disiplinën shkencore	Modele Probabilitare dhe Statistikë Aktuariale	5	26 ECTS / 43 %
	Matematikë Aktuariale dhe Demografi	4	
	Teknikat Aktuariale të Sigurimit të Jo-Jetës	5	
	Teknikat Aktuariale të Sigurimit të Jetës	5	
	Teknikat Aktuariale të Pensioneve dhe Sigurimet Kolektive	4	
	Risigurimet	3	
(C) LËNDË NDËRDISIPLINORE/ INTEGRUESE – nëndisiplina, profile dhe grup-lëndë me zgjedhje	Matematikë Financiare	4	15 ECTS / 25 %
	Vlerësimi i Portofoleve të Sigurimit e Menaxhimi i Riskut	3	
	Kontabiliteti i Shoqërive të Sigurimit dhe Investimet Financiare	4	
	Legjislacioni në fushën e Sigurimeve, Pensioneve dhe Komunikim Inxhinierik	4	
(D) LËNDË PLOTËSUESE– Gjuhë e huaj, njohuri informatike, praktika profesionale	Praktikë profesionale	6	6 ECTS / 10 %
(E) DETYRIME PËRMBYLLËSE - Teza e diplomës	Tezë Diplome	9	9 ECTS / 15 %

K R E U II

PRANIMI I STUDENTËVE

Neni 5

Kriteret dhe procedurat specifike për pranimin e studentëve

1. Në studimet e ciklit të dytë *Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë*, pranohen:

- a) pa njohuri plotësuese, studentët që kanë marrë Diplomë Universitare të ciklit të parë “*Bachelor*” (ose Diplomë e Niveli të Parë) në Inxhinieri Matematike.
- b) me plotësim të njohurive, studentë që kanë marrë Diplomë Universitare të ciklit të parë “*Bachelor*” (ose Diplomë e Niveli të Parë) në:
 - c) Inxhinieri Fizike (FIMIF)
 - d) Inxhinieri Informatike (FTI, UPT)
 - e) Matematikë, Informatikë, Teknologji Informacioni
 - f) Inxhinieri Matematike dhe Informatike
 - g) Inxhinieri Elektronike (FTI, UPT)
 - h) Inxhinieri Telekomunikacion (FTI, UPT)
 - i) Financë, Ekonomiks dhe Informatikë Ekonomike
 - j) Inxhinieri Ekonomike
 - k) Fakultete të tjera të UPT

Studentët që zotërojnë Diplomë Universitare të ciklit të parë:

“*Bachelor*” ose *Diplomë e Niveli të Parë* nga fusha të përafërta, ku përputhshmëria e programeve përkatëse të studimit të ciklit të parë të shprehur në kredite është më pak se 70%, ku përfshihen diplomat:

- *Bachelor në disa fakultete të universiteteve shqiptare;*
- *Bachelor në disa fakultete të universiteteve të huaja.*

Plotësimi i njohuritë formuese bëhen në përputhje me Rregulloren e zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT-së dhe me këtë rregullore të programit të studimit.

3. Në varësi të kërkesave dhe kuotave të përcaktuara nga institucionet përgjegjëse, përparësi do të kenë studentët që kanë përfunduar drejtime studimi ekuivalente, brenda dhe jashtë shtetit, si

dhe notë mesatare më të lartë. Ky kriter do të jetë i rivlerësueshëm çdo vit akademik, në varësi të studentëve konkurrues.

Neni 6 **Procedurat për pranimin e studentëve**

1. Procesi i pranimin dhe regjistrimit të kandidatëve në ciklin e dytë të studimeve me kohë të plotë, *Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë* organizohet nga Fakulteti i Inxhinierisë Matematike dhe Inxhinierisë Fizike, (FIMIF), departamenti i Inxhinierisë Matematike (DIM) dhe menaxhohet dhe monitorohet nga rektorati i UPT-së.
2. Procesi i pranimin dhe regjistrimit të kandidatëve në ciklin e dytë të studimeve me kohë të plotë, *Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë* zhvillohet në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi, duke respektuar udhëzimet e ministrisë përgjegjëse të arsimit, si dhe procedurën e përshkruar në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT.
3. Pranimi në programet e ciklit të dytë të studimeve është i mundur për kandidatët që kanë përfunduar të paktën një program studimi të ciklit të parë dhe plotësojnë kriteret e pranimin të të përcaktuar në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT dhe në këtë rregullore.
4. Renditja e aplikantëve bëhet në bazë të mesatares së ponderuar të ciklit të parë të studimeve të diplomës bachelor dhe në përputhje me kriteret e tjera të vendosura nga DIM, ku prioritet kanë aplikantët që zotërojnë një diplomë Bachelor në të njëjtën fushë në UPT.
5. Aplikantët, të cilët vijnë nga fusha të njëjta ose të përafërta, ku përputhshmëria e programeve përkatëse të studimit të ciklit të parë të shprehur në kredite është jo më pak se 70%, pranohen pa kredite debi në programin e studimit të ciklit të dytë.
6. Aplikantët, të cilët vijnë nga fusha të përafërta, ku përputhshmëria e programeve përkatëse të studimit të ciklit të parë të shprehur në kredite është më pak se 70%, pranohen me kredite debi në programin e studimit të ciklit të dytë. DIM përcakton disiplinat bazë dhe karakterizuese që duhet të japë kandidati, në funksion të njohurive pararendëse që duhet të ketë studenti, për të ndjekur programin përkatës të studimit. Numri total i krediteve shtesë për plotësimin e njohurive të tyre nuk duhet të jetë më i madh se 30 kredite. Detyrimet që i linden aplikantit të shpallur fitues, kur vijnë nga fusha studimi të afërta dhe i kominikohen aplikantit përpara regjistrimit të tij.
7. Kandidati nuk mund të ndjekë njëkohësisht dy programe studimi në UPT, me përjashtim të studentëve të shkëlqyer.

Neni 7 Transferimi i studimeve

FIMIF-UPT ofron mundësi për njohjen e krediteve dhe transferimin e studimeve, midis programeve të të njëjtit cikël studimi, brenda UPT apo institucioneve të ndryshme të arsimit të lartë publike ose private, vendase ose të huaja, dhe lejon largimin e studentëve të tij për në universitete të tjera, sipas procedurave të parashikuara në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies. Programet e studimit dhe detyrimet e shlyera në institucione të tjera njihen dhe ekuivalentohen nga pikpamja e së drejtës për të vazhduar arsimimin, në një program studimi të njëjtë ose të ngjashëm. Njohja dhe ekuivalentimi i krediteve bëhet nga DIM ose FIMIF pranë të cilit është paraqitur kërkesa për transferimin e studimeve.

Neni 8 Kushtet për transferimin e studimeve

1. Transferimet bëhen brenda të njëjtit cikël studimi dhe në fusha studimi të njëjta ose të përafërta dhe vetëm në fillim të vitit akademik. FIMIF-UPT ofron mundësinë e transferimit të studimeve nga programe të sistemeve të mëparshme të studimeve universitare në UPT në programe të ciklit të dytë të studimeve. Transferimi i studimeve bëhet për studentët që kanë filluar studimet e ciklit të dytë Master Profesional në fusha të afërta studimi:
 - *disa fakultete inxhinierike të UPT-së;*
 - *disa fakultetet të universiteteve shqiptare;*
 - *disa fakultetet të universiteteve të huaja.*
2. Studenti mund të transferojë studimet, midis programeve të të njëjtit cikël studimi, brenda UPT apo nga institucione të ndryshme të arsimit të lartë, si brenda ashtu edhe jashtë vendit, nëse:
 - a) ka fituar jo më pak se 30 kredite në programin përkatës të studimit, nga vjen;
 - b) plotëson kriteret specifike për transferimin e studimeve të përcaktuara nga DIM ose FIM IF-UPT;
 - c) në të kundërt, ai mund të fillojë studimet nga e para, duke ndjekur procedurat në hyrje në përputhje me kornizën ligjore në fuqi
3. Njohja e plotë të krediteve të fituara nga një student që transferohet, bëhet në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi, duke respektuar kriteret e përcaktuara në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT, si dhe në këtë rregullore.

Neni 9 Procedurat për transferimin e studimeve

1. Procedurat për transferimin e studimeve fillojnë në përputhje me udhëzimet e ministrisë përgjegjëse për arsimin dhe pranohen në fillim të çdo viti akademik.
2. Kandidati paraqet pranë sekretarisë mësimore të FIMIF, dokumentacionin e nevojshëm, të pëcaktuar në udhëzimet e ministrisë përgjegjëse për arsimin, në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT.
3. Studenti që transferohet nga një institucion i huaj i arsimit të lartë listën e notave, planin e plotë të programit dhe syllabuset përkatëse duhet ti dorëzojë të përkthyer në gjuhën shqipe dhe të njësuar me origjinalin.
4. Sekretaria mësimore e FIMIF ndjek të gjithë praktikën sipas udhëzimit të ministrisë përgjegjëse për arsimin mbi procedurat e aplikimit të kandidatëve.
5. DIM ose FIMIF mund të vendosin kriteret specifike për pranimin e transferimit të studimeve, të cilat miratohen në Dekanat. Kriteret e pranimit shpallen publikisht me fillimin e procesit të transferimeve në FIMIF-UPT.

Neni 10 Njohja e krediteve

1. Njohja e krediteve të marra nga një student, me qëllim vazhdimin e studimeve të Ciklit të Dytë MP në Aktuaristikë, në FIMIF-UPT, bëhet nga DIM, sipas procedurave dhe kriterëve të përcaktuara në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT, si dhe në këtë rregullore.
2. Njohja e lëndëve/moduleve dhe krediteve bëhet duke patur parasysh kreditet e lëndës, programin e lëndës dhe notën e marrë.
3. Lënda ose moduli ekuivalentohet kur:
 - a) ka emërtim të njëjtë ose të ngjashëm me lëndën/modulin e programit të studimit ku transferohet;
 - b) trajton tema të njëjta ose të ngjashme dhe ka përputhje të ngarkesës në auditor në masën mbi 70% të lëndës/modulit që zhvillohet në programin e studimit në UPT.
4. Në funksion të numrit të krediteve të njohura përcaktohet viti ku do të rregjistrohet studenti, si dhe numri i lëndëve dhe krediteve që duhet të plotësojë studenti në përputhje me programin e studimit ku është pranuar.

Neni 11

Ndjekja e një programi të dytë studimi

1. Studentët që kanë kryer një program studimi të ciklit të dytë, kanë të drejtë të ndjekin një program të dytë studimi, në të njëjtin cikël studimi, në përputhje me kriteret e pranimi të përcaktuara në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT, si dhe në këtë rregullore studimi.
2. Procedurat e aplikimit për program të dytë studimi bëhen në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi. Studentit i njihen kriteret e fituara në përputhje me kërkesat e Rregullores së Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT, si dhe të kësaj rregulloreje studimi.

K R E U III

ORGANIZIMI I STUDIMEVE

Neni 12

Organizimi i studimeve

1. Studimet në FIMIF-UPT zhvillohen në vite akademike. Data zyrtare e fillimit të vitit akademik shpallet nga ministri përgjegjës për arsimin e lartë. Viti akademik përfshin mësimdhënien, sesionin e provimeve, sesionin e mbrojtjes së diplomave. Mësimdhënia organizohet në dy semestra. Kohëzgjatja normale e një semestri është deri në 12 javë .
2. Organizimi i mësimdhënies, i sesionit të provimeve dhe i sesionit të mbrojtjes së diplomave, shprehet në strukturën mësimore, e cila miratohet dhe shpallet nga Rektori i UPT në fillim të cdo viti akademik.
3. Programi i studimit të Ciklit të Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë, ofrohet në gjuhën shqipe.

Neni 13

Format specifike të mësimdhënies, provimeve dhe verifikimeve të tjera të dijeve të fituara nga studenti

1. Puna mësimore me studentët përfshin një larmi formash të mësimit dhe të kontrollit të dijeve. Këto forma harmonizohen midis tyre përmes raporteve të caktuara, të pasqyruara në planet mësimore, në programet e lëndëve. Format kryesore të punës mësimore janë:
 - a) format e mësimit teorik e praktik, ku përfshihen: leksionet, seminarët, punët laboratorike, konsultimet, praktikat profesionale, detyrat e kursit, projektet e kursit, projekt – diplomat, etj.;
 - b) format e kontrollit të dijeve, ku përfshihen: bashkëbisedimet, mbrojtje e punëve laboratorike, mbrojtje e detyrave dhe/ose projekteve të kursit, mbrojtje e praktikave profesionale, provime të ndërmjetme, provimet e lëndës, mbrojtje e temave e diplomave, etj.
2. DIM mund të propozojë edhe forma të tjera të punës mësimore, që janë të përshtatshme për realizimin e programit të studimit, veçanërisht ato të kontrollit të dijeve të fituara. Propozimet për format e reja bëhen para fillimit të viti të ri akademik dhe pasqyrohen në planin mësimor të programit të studimit si dhe në programet e lëndëve (*syllabus*-e) së bashku me informacionet për ngarkesën mësimore, për orët në auditor/jashtë auditorit, për frekuentimin/ndjekjen e programit dhe për mënyrën e vlerësimit të dijeve.

3. Format e kontrollit të dijeve (si punë laboratorike, marrje/mbrojtje e detyrave, marrje/mbrojtje e projekteve, reflektohen në grafikët përkatës të detyrimeve, të cilët hartohen nga DIM. Kalandari i këtyre formave të kontrollit të dijeve shpallet jo më vonë se dy javë pas fillimit të semestrit.
4. Kontrolli i dijës së një lënde, e cila realizohet gjatë sesionit të provimeve, mund të bëhet nëpërmjet:
 - Provimit me shkrim;
 - Provimit me gojë;
 - Vlerësimin të projektit;
 - Kombinimit të formave të mësipërme: me shkrim, me gojë, me projekt.
5. Vlerësimi i njohurive të studentit bëhet duke përdorur sistemin shqiptar të vlerësimit me 10-të nota, nga 1-shi tek 10-ta, ku 10-ta është vlerësimi maksimal. Me këtë sistem bëhet vlerësimi në të gjitha format e kontrollit të përdorura. Nota minimale kaluese është 5 (pesë).
6. Në format e kontrollit me shkrim përdoret sistemi i vlerësimit me pikë, rezultati i të cilit, detyrimisht, kthehet në notë

Neni 14

Detyrimet specifike që lidhen me frekuentimin

1. Studenti duhet të ndjekë të gjitha format e mësimdhënies së disiplinave të përcaktuara në planin mësimor. Masa e detyrueshme e frekuentimit të tyre ndryshon në funksion të tipit të aktivitetit mësimor që realizohet, duke i klasifikuar pjesërisht të detyrueshme dhe plotësisht të detyrueshme.
 - i. Frekuentimi i leksioneve nuk është i detyrueshëm, ndërsa frekuentimi i seminareve dhe ushtrimeve është i detyrueshëm në masën jo më pak se 75% të numrit të seancave të zhvilluara.
 - ii. Frekuentimi i punëve laboratorike, punëve praktike dhe praktikave mësimore është plotësisht i detyrueshëm në masën 100%.
2. Për format e mësimimit me frekuentim të detyruar, të pjesshëm, kur studentit me ose pa arsye, nuk merr pjesë në mbi 25% të numrit të seancave të zhvilluara në një lëndë, shpallet i paklasifikuar dhe nuk lejohet të shlyejë detyrimet e mëtejshme të asaj lënde. Ai është i detyruar të ndjekë përsëri format e mësimimit në vitin pasardhës me të njëjtën detyrë frekuentimi.
3. Për formën e mësimimit me frekuentim të detyrueshëm laborator, kur studentit me ose pa arsye nuk merr pjesë qoftë edhe në një seancë mësimi, departamenti përkatës i krijon studentit edhe një mundësi tjetër për të shlyer frekuentimin e detyruar para përfundimit të semestrit. Në rastet e përsëritjes së mungesave, studentit i ndjek ato në vitin pasardhës.

Neni 15

Kërkesat specifike për organizimin e praktikave profesionale

1. Praktika profesionale kryhet semestrin e dytë në një periudhë prej 8 javësh. Studentët kanë detyrimin e kryerjes 100% të orëve të praktikës profesionale. Studenti detyrohet të respektojë rregullat e kompanisë/institucionit pritës.
2. Institucionet publike dhe private ku mund të kryhet praktika profesionale janë: Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF), Shoqëritë e Sigurimeve, Shoqëritë e Pensioneve Private, Instituti i Sigurimeve Shoqërore (ISSH), Instituti i Statistikave (INSTAT), Institucione Bankare, Kompani Auditimi, Institucione Financiare.
3. Gjatë kryerjes së praktikës profesionale, pedagogu përgjegjës që e drejton atë, mban lidhje me kompaninë/institucionin ku ajo kryhet. Në përfundim të praktikës profesionale, studenti përgatit një relacion për punën e kryer i cili vlerësohet nga komisioni i ngritur në departament. Vlerësimi bëhet me notë. Komisioni formohet nga pedagogët përgjegjës që drejtojnë praktikën.
4. Në rastet kur studenti për arsye objektive nuk shlyen detyrimet për praktikën mësimore, Departamenti, mbështetur në kërkesën e studentit (depozituar në Departament) mund t'i japë të drejtën për rikryerjen e praktikës mësimore deri në fund të vitit akademik.

Neni 16

Plani mësimor

1. Tërësia e veprimtarive formuese shprehet në *Planin Mësimor*, i cili është dokumenti themelor i programit të studimit. Plani mësimor përbën dokumentacionin kryesor me karakter të gjerë informativ, në të cilin parashtrihen në mënyrë të përmbledhur sa mëposhtë vijon:
 - a) Emërtimi i programit të studimit, viti akademik, njësia kryesore dhe njësia bazë përgjegjëse për të, fusha e studimit, kohëzgjatja normale e studimeve, forma e përmblylljes së studimeve, struktura mësimore e programit të studimit
 - b) Tërësia e veprimtarive formuese (disiplinave) që përbëjnë programin e studimit, të grupuara në semestra dhe të renditura sipas semestrave.
 - c) Kreditet për çdo veprimtari formuese, shpërndarjen e krediteve brenda një disipline sipas veprimtarive formuese të saj (leksione/ ushtrime/ seminare/ laboratorë/ detyra/ projekte, etj.), ngarkesa në auditor, ngarkesa javore në auditor, mënyra e vlerësimit të lëndës.
2. Hartimi/rishikimi i Planit mësimor bëhet sipas procedurës së përshkruar në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT.

Neni 17

Programi mësimor i lëndës

1. Programi mësimor i lëndës hartohet për çdo disiplinë që përmban plani mësimor. Në programin mësimor të lëndës jepet në formë të përmbledhur:
 - a) të dhënat e përgjithshme për lëndën, viti akademik, njësia bazë përgjegjëse për zhvillimin e lëndës, struktura e lëndës sipas ndarjeve të bëra në planin mësimor; emri i titullarit të lëndës dhe i stafit mësimdhënës;
 - b) njohuritë paraprake që duhet të ketë fituar studenti, objektivat formuese të lëndës, njohuritë dhe aftësitë që përfton studenti nga përvehtësimit i lëndës, konceptet dhe termat bazë mbi të cilat ndërtohet lënda;
 - c) përmbajtja e lëndës, e ndarë në leksione dhe ushtrime/seminare, e detajuar në tematika që zhvillohen sipas javëve mësimore;
 - d) përmbajtja e punëve laboratorike, praktikave lëndore, temat e detyrave/projekteve të kursit;
 - e) forma e kontrollit që do të përdoret, parakushtet e hyrjes në provim, mënyra e vlerësimit përfundimtar, literatura bazë dhe ajo ndihmëse.
2. Programi mësimor i lëndës hartohet nga titullari i lëndës, ose grup lektorësh të lëndës, rishikohet nga Këshilli i Programit të Studimit (KPS) në DIM dhe miratohet nga drejtuesi i departamentit DIM dhe Dekani i FIMIF.
3. Titullari i lëndës dhe stafi mësimdhënës, në përfundim të procesit mësimor, japin mendime në lidhje me zhvillimin e lëndës, si dhe propozojnë ndryshime në programin e lëndës.

Neni 18

Programi mësimor i shkurtuar i lëndës

1. Programi mësimor i shkurtuar i lëndës hartohet për çdo disiplinë që përmban plani mësimor. Në programin mësimor të shkurtuar të lëndës jepet në formë të përmbledhur:
 - a) të dhënat e përgjithshme për lëndën, viti akademik, struktura e lëndës sipas ndarjeve të bëra në planin mësimor; emri i stafit mësimdhënës;
 - b) objektivat formuese të lëndës, njohuritë dhe aftësitë që përfton studenti nga përvehtësimit i lëndës;
 - c) programi i përmbledhur i lëndës;
 - d) mënyra e vlerësimit përfundimtar, literatura bazë.

2. Programi mësimor i shkurtuar i lëndës hartohet nga titullari i lëndës, ose grup lektorësh të lëndës, rishikohet nga Këshilli i Programit të Studimit në DIM dhe miratohet nga drejtuesi i departamentit DIM dhe Dekani i FIMIF.
3. Programet e shkruara të lëndëve të Programit të studimit të Ciklit të Dytë Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë, si pjesë e rregullores së Programit të Studimit, janë në fund të kësaj rregulloreje.

K R E U I V

DIPLOMIMI I STUDENTËVE

Neni 19

Kërkesat specifike për diplomimin e studentit

1. Në përfundim të kursit të plotë të programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë, studentët kanë të drejtë të diplomohen në fushën e Aktuaristikës.
2. Studimet e ciklit të dytë “Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë” përmbillen me punim diplome dhe në përfundim të tyre lëshohet diplomë “Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë”.
3. Studenti nuk mund të mbrojë tezën e diplomës pa shlyer më parë të gjitha detyrimet dhe pa fituar numrin e krediteve të parashikuara në planet mësimore të programit përkatës të studimit.
4. Studenti, para mbrojtjes së punimit të diplomës, duhet të ketë shlyer të gjitha detyrimet financiare dhe materiale që mund të ketë me universitetin, bibliotekën shkencore, bibliotekën kombëtare, konviktet, etj.
5. Teza e diplomës së ciklit të dytë të studimeve është një punë e pavarur dhe krijuese e studentit në formën e një projekti apo studimi me karakter përgjithësues në fushën e aktuaristikës.
6. Teza e diplomës përmban detyra dhe kërkesa, mënyra e shtrimit e të cilave i jep mundësi studentit, që nëpërmjet njohurive të fituara gjatë periudhës së shkollimit dhe punës konkrete studimore e projektuese, të tregojë aftësitë e tij profesionale dhe kompetencën për të kryer studime e projekte në fushën e aktuaristikës.
7. Punimi i tezës së diplomës duhet të kryhet në një periudhë jo më pak se tre muaj nga përfundimi i detyrimeve (lëndët, modulet e planit mësimor).

8. Studenti ka të drejtë të propozojë temën e diplomës që kërkon të zhvillojë, dhe udhëheqësin e tij.
9. Studenti e zhvillon tezën e diplomës nën drejtimin e një udhëheqësi të miratuar.
10. Udhëheqësi i tezës së diplomës përgatit programin e punës së studentit, duke vendosur edhe afatet e përafërta të realizimit të tij.
11. Udhëheqësi përcakton grafikun e konsultimeve të programuara me studentin, përgjatë të cilave konsultohet dhe kontrollohet puna e bërë sipas programit të miratuar. Grafiku i konsultimeve është i detyrueshëm të zbatohet nga studentit.
12. DIM organizon tre kontrole të ndërmjetëm, nëpërmjet të cilëve kontrollohet volumi i punës së kryer dhe cilësia e saj. Përgjatë këtyre kontrolleve mund të rekomandohen edhe ndryshime apo përmirësime të programit të tezës, të cilat nuk përmbysin thelbin e punimit. Studenti dhe udhëheqësi mund t'i marrin parasysh rekomandimet e komisionit të kontrollit.
13. Studenti fiton të drejtën për të mbrojtur diplomën, kur ai ka përfunduar të gjithë programin e punës dhe ka kryer kontrollet në njësinë bazë.
14. Para mbrojtjes së tezës së diplomës, udhëheqësi rishikon dhe miraton punimin e kryer nga studentit dhe lejon mbrojtjen e punimit duke firmosur tezën e diplomës.
15. Drejtuesi i DIM plotëson fletën e kontrollit të tezës së diplomës, në të cilën regjistrohet kontrolli i kryer dhe vlerësimi me fjalë për të.

Neni 20

Modaliteti i punimit të diplomës

1. Teza e diplomës duhet të ketë në strukturën e mëposhtme:

- qëllimi i studimit, abstrakti (shqip/anglisht)
- pjesa teorike,
- materiali dhe metoda,
- rezultatet, diskutime, përfundime,
- falenderime,
- literatura.

Pjesa teorike duhet të trajtojë çështje teorike në funksion të temës, që të ndihmojë sqarimet dhe të dhënat e përftuara gjatë punës eksperimentale. Në tërësi ky kapitull nuk duhet të jetë më shumë se rreth një e treta e gjithë punës, kurse rreth dy e treta duhet ti përkasë pjesës së punës individuale të kandidatit (materiali dhe metoda, rezultatet, diskutime, përfundime).

2. Punimi i diplomës e paraqitur në letër format A4, duhet të respektojë rregullat e mëposhtme të formatimit:

- shkrim Times New Roman (normal) e madhësi të gërmës 12,
- largësi rrjeti 1.5, duke lënë majtas 30 mm dhe në të tre anët e tjera 20 mm.

Neni 21

Diplomimi

1. FIMIF-UPT organizon tri sesione për mbrojtjen e diplomave: në verë, vjeshtë dhe dimër, në përputhje me strukturën akademike si dhe duke respektuar procedurën e përshkruar në Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT.
2. Përgatitja dhe paraqitja e tezës së diplomës bëhet në përputhje me kërkesat e Rregullores së Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT, si dhe të kësaj rregullore studimi.
3. Mbrojtja e diplomës është publike dhe realizohet para komisionit të diplomimit, i përbërë nga 5 (pesë) – 7 (shtatë) anëtarë.
4. Në përfundim të çdo seance të mbrojtjes së tezave të diplomave, kryetari i komisionit, në prani të anëtarëve, i komunikon çdo diplomanti notën, me të cilën është vlerësuar punimi i tij.
5. Nota është mesatarizim i vlerësimit që ka dhënë çdo anëtar i komisionit.
6. Kur studenti vlerësohet me notë pozitive, FIMIF-UPT e pajis studentin e sapodiplomuar me diplomën “*Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë*”, të shoqëruar me Suplementin e saj.
7. Suplementi i diplomës hartohet në përputhje me kërkesat e Hapësirës Europiane të Arsimit të Lartë. Ai përshkruan, në veçanti, natyrën, nivelin, përmbajtjen dhe rezultatet e studimeve, që janë kryer nga mbajtësi i diplomës, si dhe fushën e punësimit. Përmbajtja dhe forma e suplementit të diplomës përcaktohen në statutin e UPT, në përputhje me udhëzimet e ministrisë përgjegjëse për arsimin.
8. Në rast se studenti vlerësohet me notë negative në mbrojtjen që i bën tezës së tij, ai mund të rimbrojë të njejtën tezë ose të mbrojë një tezë të re në një afati kohor të caktuar, por pa tejkaluar afatin maksimal të përcaktuar në kornizën ligjore në fuqi.
9. Gjatë periudhës kohore maksimale të përcaktuar në kornizën ligjore në fuqi nga koha e përfundimit të studimeve të plota, diplomanti ka të drejtë të mbrojë tezën e tij deri në tre herë.
10. Nëse në të tre rastet diplomanti është vlerësuar nga komisioni me notë negative ose ai nuk paraqitet për të bërë mbrojtjen e punimit brenda afateve maksimale, atëherë studenti humbet të drejtën e diplomimit.

KREU V

DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 22

Kjo Rregullore e programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë e shtrin veprimtarinë e saj duke filluar nga viti akademik 2019-2020.

Neni 23

Rregullorja e programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike, Profili Aktuaristikë është objekt rishikimi periodik. Rishikimi bëhet në fillim të vitit të ri akademik dhe synon përmirësimin dhe përditësimin e elementëve të ndryshëm të saj. Rishikimi bëhet mbi bazën e propozimeve që mund të vijnë nga KPS dhe DIM, duke respektuar kuadrin ligjor në fuqi, Rregulloren e Zhvillimit Kurrikular dhe Mësimdhënies në UPT. Propozimet shqyrtohen dhe miratohen në DIM dhe FIMIF.

Neni 24

Rregullorja e programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë është miratuar nga personeli akademik i DIM më datë 14.02.2020.

Neni 25

Rregullorja e programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë është miratuar në Dekanatin e FIMIF më datë 17.02.2020.

Neni 26

Rregullorja e mëparshme e programit të studimit Master Profesional në Inxhinieri Matematike profili Aktuaristikë shfuqizohet.